

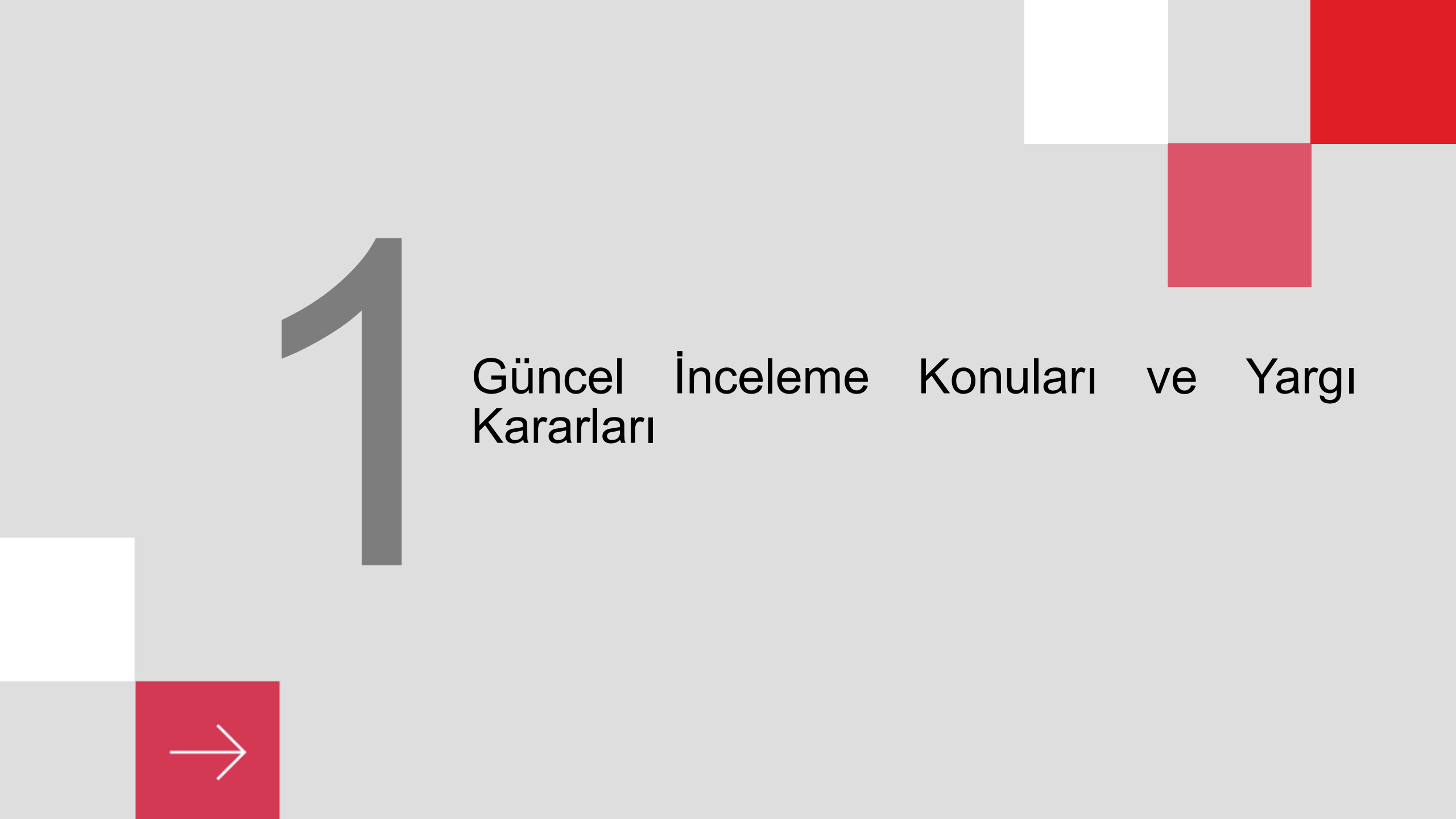
Yargı Kararları Işığında Gümrük İncelemeleri ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Ezgi Türkmen
Murat Kutlu

21. Çözüm Ortaklığı Platformu

İçindekiler

1.	Güncel İnceleme Konuları ve Yargı Kararları	3
2.	Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar ve Yargı Kararları	14
3.	Gümrük Cezaları ve Başvurulacak Yollar	18

A decorative graphic consisting of several colored squares (white, light gray, and red) and a white arrow pointing right, located in the top right and bottom left corners of the slide.

1

Güncel İnceleme Konuları ve Yargı Kararları

Gümrükte Önemli İnceleme Konuları/İhtilaf Alanları

1

Gümrük Kıymeti

2

Transfer Fiyatlandırması

3

GTİP Uyuşmazlıkları

4

Royalti-KKDF

1- Gümrük Kıymeti Tartışmaları

- ☒ Kıymet araştırmaları
- ☒ İthal fiyatının kabul edilmemesi
- ☒ Royalti ve lisans ödemeleri
- ☒ Gümrük kıymetine dahil edilmeyen ödemeler
- ☒ Referans kıymet uygulamaları

Gümrük Kıymeti-Emsal Karar-1

Dava konusu:

Gümrük kıymetinin satış bedeli esas alınarak belirlenmesi:

Danıştay 7. Dairesi'nin 2022 tarihli kararı:

«Olayda, satış faturalarında gösterilen bedelin gerçeği yansıtmadığı yönünde herhangi bir tespit bulunmadığından, eşyanın gümrük kıymetinin faturalarda gösterilen satış bedeli esas alınarak belirlenmesinin gerektiği, bu durumda, eşyanın satış bedeline göre belirlenen gümrük kıymeti ile referans kıymet esas alınarak beyan edilen gümrük kıymeti arasındaki farka isabet eden vergiler yersiz olarak ödendiğinden, dava konusu edilen ... sayılı işlemde hukuka uyarlık görülmediği gerekçesiyle işlemin iptaline karar verilmiştir.»

Gümrük Kıymeti-Emsal Karar-2

Dava konusu:

Royalti bedellerinin gümrük kıymetine ilave edilmesi:

Güncel yargı kararları :

- VM kararları genel olarak olumlu
 - ✓ **Satış koşulu yok**
 - ✓ **Eşya ile ilgili olma koşulu yok**
- Bazı olumsuz BİM kararları
- Danıştay görüşünde tutarlı
- Son söz VDDGK'da

2-Transfer Fiyatlandırması Düzeltmeleri

- ☑ Dönem sonu transfer fiyatlandırması düzeltmeleri: Debit Note / Credit Note
 - ☑ İleriye dönük fiyat düzenlemeleri
 - ☑ İstisnai kıymetle beyanı yöntemi
 - ☑ Vergi farkının ödenmesi & fazla ödenen verginin iadesi

2-Transfer Fiyatlandırması Düzeltmeleri

- ✓ İthal eşya fiyatlarının değişmesinin beklendiği durumlarda Gümrük Yönetmeliği 53. maddesi kapsamında istisnai kıymetle beyan yöntemi kullanılabilir
 - ✓ Gümrük idaresinden alınacak izin ve tamamlayıcı beyan
 - ✓ *Sözleşme (fiyat değişikliğinin olacağının açıkça ifade edilmiş olması)*
 - ✓ *İstisnai kıymetle beyan*
 - ✓ *Dönemde tescil edilmiş beyannameler için tamamlayıcı beyan*
 - ✓ *Vergi ödemesi veya vergi iadesi*
- ✓ Eksik verginin ceza ve faiz olmadan ödenmesi ile fazla ödenen verginin iadesi
- ✓ İstisnai kıymetle beyan yapılamadığı ve fiyat artışının kaçınılmaz olduğu durumlarda ise fiyat vadelere yayılarak mümkünse %10 altında yapılması riski azaltabilecektir

Transfer Fiyatlandırması- Emsal Karar

Dava konusu:

Alacak notu (credit note) uygulaması nedeniyle fiyat düzeltmesi ve iade:

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'nin 2022 tarihli kararı:

İlk derece mahkemesi;

- **Taraflar arasında imzalanan sözleşme kapsamında fiyatların fiili marjlar dikkate alınarak tekrar hesaplanacağı yönünde düzenlemeye yer verildiği,**
- **Davacı şirketin** söz konusu sözleşme hükmüne istinaden Gümrük Yönetmeliği'nin 53. maddesi uyarınca **istisnai kıymetle beyanda bulunduğu,**
- Akabinde, ilgili yıl sonunda sözleşme uyarınca yapılan **fiyat düzeltmesi neticesinde davacı şirketin tedarikçi firmadan alacaklı olduğu** sonucuna varılması üzerine davacı şirket tarafından söz konusu tutara ilişkin faturanın düzenlendiği ve tedarikçi firmanın söz konusu fiyat farkına ilişkin tutarı davacı şirkete ödediği

gerekçesiyle davanın kabulüne karar vermiş olup söz konusu dava **İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesi tarafından aynen onanmıştır.**

3- GTİP Uyuşmazlıkları

- ☒ Gümrük Tarife Cetvelini uygulama yükümlülüğü
- ☒ Hatalı GTİP veya vergi oranı belirlenmesi nedeniyle gümrük yükümlüsüne ceza düzenlenememesi

Emsal Karar

Dava Konusu:

GTİP numarasının yanlış olduğundan bahisle gümrük yükümlüsü adına ceza düzenlenemez:

Danıştay 7. Dairesi'nin 2021 tarihli kararları:

«Yukarıda yer alan hükümler bir arada değerlendirildiğinde, Gümrük Tarife Cetvelini uygulama görevi, gümrük mevzuatını uygulamakla görevli bu İdarelere aittir. O halde, ithal edilen eşyaya uygulanacak gümrük tarifesinin ve vergi oranının da, her beyanname ile ilgili olarak, bu İdarelerce belirlenmesi yasal zorunluluktur. Yasada, gümrük tarifesinin ve vergi oranının yükümlülerce beyanını gerekli ve zorunlu kılan bir düzenleme de mevcut değildir. Gümrük İdaresine ve onun görevlilerine ait olan bu belirlemenin gümrük mükelleflerine yaptırılması olanaklı bulunmamaktadır.

...

cezalandırma eyleminin oluşmaması nedeniyle, dava konusu işlemin para cezalarına ilişkin kısmını yukarıda yazılı gerekçeyle iptal eden mahkeme kararında sonucu itibarıyla isabetsizlik görülmemiştir.»

4- Royalti- KKDF

- ☒ Royalti/lisans ücretinin niteliği
- ☒ Royalti ödemelerinin KKDF kapsamına girmemesi

Emsal Karar

Dava Konusu:

Royalti ödemeleri KKDF'nin konusuna girmez:

Danıştay 7. Dairesi'nin 2022 tarihli kararı:

«Olayda, ihtilaf konusu eşyaya ilişkin royalti ödemesinin, iki firma arasındaki sözleşmeye bağlı olarak, beyannamelerin tescili ve ithalatların gerçekleşmesinden sonraki süreçte satış hasılatları üzerinden ve belli dönemler itibarıyla ödendiği, dolayısıyla ödemenin koşula bağlandığının anlaşılması karşısında, bu şekilde yapılan ithalat ödeme şekline bağlı kaynak kullanımını destekleme fonu payına tabi olmayacağından temyize konu kararda sonucu itibarıyla isabetsizlik görülmemiştir.»

2

Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar ve Yargı Kararları



Uygulama Sorunları

- İhtirazi kayıt / geri verme ve kaldırma
- Zımnî ret / süre uzatımı
- Her kalem için ayrı ceza
- Gözetim uygulaması ve takip için gerekli kayıt belgesi

Uygulama Sorunları-Emsal Karar-1

Dava Konusu:

Tek bir tespit için tek bir usulsüzlük cezası kesilmesi gerekir:

Danıştay 7. Dairesi'nin 2021 tarihli kararı:

«(...) anılan fiil nedeniyle 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 241. maddesi uyarınca **davacı adına tek bir tespit için** tek bir usulsüzlük cezası kesilmesi yerinde ise de, tek bir tespite dayalı olarak 2.637 ayrı usulsüzlük cezası tutarında ceza kesilmesinin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle, dava konusu işlemin tek bir usulsüzlük cezasına isabet eden kısmı yönünden davanın reddine, fazlaya ilişkin kısmının ise iptaline karar verilmiştir.»

Uygulama Sorunları-Emsal Karar-2

Dava Konusu:

Gözetim uygulaması nedeniyle istenen kayıt belgesinin ibraz edilmemesi nedeniyle ceza düzenlenemez:

Danıştay 7. Dairesi'nin 2021 tarihli kararı:

«eşyanın ithalinde ibraz edilmesi gereken kayıt belgesinin, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 235. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde sayılan belgeler arasında yer almadığı, Gözetim Tebliğinde getirilen düzenleme ile eşyanın ithalinin sınırlandırılmasının veya şartlı olarak ithaline izin verilmesinin değil, ithali serbest olan eşyanın ithalat seyrinin izlenmesi ve koruma tedbirlerinin uygulanmasına gerek olup olmadığının belirlenmesinin amaçlandığı, anılan belgenin ibraz edilmemesi nedeniyle tesis edilen işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı»

3

Gümrük Cezaları ve Başvurulacak Yollar



Gümrük Cezaları

Usulsüzlük

- Vergi kaybına veya dış ticaret politikaları açısından bir ihlale neden olmayan hatalar

Gümrük Kanunu Uyarınca Vergi Cezaları

- Vergi kaybına neden olan hatalar
- Rejim ihlalleri

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu Riski

- Aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük ve dış ticaret yükümlülüklerini ihlal etmek

Firma tüzel kişiliği

Firmaya para cezası

Firma sahibi
Yönetim Kurulu Üyeleri
Yöneticiler
Çalışanlar

Hapis cezası

Başvurulacak Yollar

UZLAŞMA



- 15 gün içinde uzlaşma başvurusu

İTİRAZ



- 15 gün içinde itiraz başvurusu ya da
- Uzlaşma sağlanamazsa itiraz

DAVA



- Vergi Mahkemesi
- Bölge İdare Mahkemesi (İstinaf)
- Danıştay



Ezgi Türkmen

Ortak

0533 457 86 26

ezgi.turkmen@pwc.com



Murat Kutlu

Direktör

0533 309 60 69

murat.kutlu@pwc.com

Teşekkürler

Ezgi Türkmen
Murat Kutlu

21. Çözüm Ortaklığı Platformu